

ledning for Rigsdagen til at indrømme, at den Slags Levninger fra Fortiden, som ikke stemmer med vor Tids Tankegang, bør fjernes.

Om Lovforslagets enkelte Paragraffer skal jeg kun gøre nogle ganske enkelte Bemærkninger. Med Hensyn til § 1 vil jeg spørge den højtærede Landbrugsminister, om der findes nogen særlig Grund til, at han har udskudt det sidste Par Aar, om det udelukkende er af den Grund, at Kapitelstaksterne for disse Aar er særlig høje. Hvis dette er Grunden, vil det ikke være nødvendigt at udskyde disse Aar, thi ifølge Lovforslagets Bestemmelse vil de ikke komme i Betragtning, da de to laveste og de to højeste Takster bortfalder ved Udregningen. Endvidere vil jeg tillade mig at spørge Landbrugsministeren, om det ikke var muligt, at visse Afgifter, der i Virkeligheden er fuldstændig analoge med dem, der her er Tale om, f. Eks. Bygafgiften til Præstegaarde eller de saakaldte Anneksgaardsafigifter til Præsteembeder, kunde komme til Afløsning ved et Ændringsforslag til dette Lovforslag.

Med Hensyn til § 2 er jeg fuldstændig klar over, at naar Udvalget faar det Materiale til Raadighed, som jeg ved Herredsfuldmægtig Bojsens store Hjælpsomhed er kommet i Besiddelse af, vil man blive ganske klar over, at Rekognitionsspørgsmaalet er et kedeligt og vanskeligt Spørgsmaal. Det er i Virkeligheden højst uretfærdigt, at en saadan Afgift, en Slags Omsætningsskat, bliver paalagt af en Privatmand, saaledes at hver Gang en saadan Ejendom skifter Ejer, det være sig ved Salg, ved Giftermaal eller ved Arv, skal der svares meget variable Afgifter. Hvis det drejede sig om nogenlunde lige store Afgifter, kunde det være ret naturligt at anvende Regelen i Lovforslagets § 3 om en Udbetaling af Rekognitionens Beløb taget 1½ Gang; derved vilde vi ikke komme til at begaa store Uretfærdigheder. Men det viser sig, at det er meget variable Afgifter. Der findes Godser, som har bortsolgt Arvefæsteejendomme uden at kræve en Øres Rekognition, og der findes andre Godser, som har nøjedes med at kræve det omtrentlige Antal Tønder Byg, som svares i aarlig Arvefæsteafgift; men der er nogle, der har krævet 5 Gange saa meget i Rekognition, som der svares i aarlig Afgift. Endvidere findes der Tilfælde, hvor Afgiften ikke svares i Byg, men i Penge, somme Tider f. Eks. 20 Rigsdaler pr. Td. Hartkorn, og ved enkelte Lejligheder er Afgiften ligefrem lagt pr. Td.

Land, f. Eks. 5 Rigsdaler pr. Td. Naar Udvalget kommer til at gennemgaa særlig dette Rekognitionsspørgsmaal, nærer jeg ingen Tvivl om, at der vil opstaa visse Vanskeligheder, og der vil man føle en vis Forargelse ved den Tanke, at den Herregaard, som i sin Tid har krævet en saa ublu Rekognition som 5 Gange den aarlige Ydelse, virkelig skulde have 1½ Gang den Rekognition.

I øvrigt kan jeg kun udtale min Tilfredshed med § 3; det er i Virkeligheden Pointen i Lovforslaget, at ikke blot Nyderen, saaledes som det nu i Regelen er Tilfældet, men for Fremtiden ogsaa Yderen kan forlange Afløsning i Penge af dette Forhold, og jeg maa indrømme, at den højtærede Landbrugsminister har ordnet den økonomiske Afvikling paa en efter min Mening heldig og god Maade.

Saa er der kun en enkelt lille Ting, som jeg vil henlede Udvalgets og Landbrugsministerens Opmærksomhed paa. Der findes et Forhold, som kommer igen i adskillige Skøder, og det er dette, at man ikke blot har betinget sig en aarlig Afgift samt Rekognition, men har lagt Udstykningsforbud paa Ejendommen. Jeg staa f. Eks. her med et Skøde fra Vordingborg nordre Birk, hvor der i Købekontraktens Punkt 5 staaer: „Ejendommen skal bestandig forblive et samlet Hele og maa ikke udparcelleres eller udstykkes“. Det er en meget stor Ejendom, Købesummen er vistnok 80,000 Kr. Jeg mener, at den Slags Servitutter maa bortfalde samtidig med, at de øvrige til Arvefæsteforholdet knyttede Forhold afvikles. Paa samme Maade har jeg her et Skøde fra Vester Flakkebjerg Herred, hvor der ligeledes staaer, at „Udstykning af Ejendommen er ikke tilladt uden Samtykke af Ejeren af Espe Hovedgaard“. Det er altsaa ligeledes en Servitut, som kun kan ophæves med Ejeren Samtykke, og et lignende Tilfælde kender jeg fra Horns Herred. I disse Skøder, jeg har til min Disposition, har jeg fundet ikke mindre end 3 Eksempler paa, at der er lagt Udstykningsforbud paa en Arvefæsteejendom, og jeg vil henstille til den højtærede Landbrugsminister, om der ikke vil være Grund til samtidig med Lovens Gennemførelse at søge den Slags Servitutter fjernet.

I øvrigt skal jeg udtale Haabet om, at Lovforslaget maa gaa hurtigt og i alt væsentligt uforandret gennem Rigsdagen.

Marott: Det foreliggende Lovforslag kan vel betragtes som et naturligt Led i